

Gazeta Wąbrzeska

Organ Katolicko-Narodowy

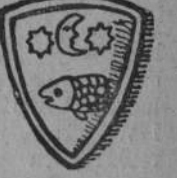
Przedpłata: miesięcznie wynosi zł 1,50 z dostawą pocztową zł 1,69, z odnośnikiem w dom przez specjalnych posłańców zł 1,75. Cens egzemplarza pojedynczego wynosi gr 15.

Wychodzi trzy razy tygodniowo: na wtorek, czwartek i sobotę.

Ogłoszenia: wiersz m. lim. na stronie 7-lin. gr 10, na stronie 4-linowej za tekstem gr 30, w tekście gr 50, na 1 str. gr 75. Przy powtórzeniach udziela się rabatu. Dla zagranicy 50% nadwyżki.

Adres redakcji i administracji: Wąbrzeźno, ul. Chełmińska 1.

Bóg i Ojczyzna!

Telefon nr. 69.

W jedności siła!

25.

„Jubileuszowa“ konfiskata „Gazety Wąbrzeskiej“

W ubiegły piątek dnia 24 kwietnia 1931 roku, wydawnictwo nasze doczekało się jubileuszowej dwudziestopiętej konfiskaty. Nic w tem dziwnego przy panującej współcześnie w Polsce wielkiej „wolności słowa“ i obowiązującym systemie fachowej i bezstronnej cenzury. Liczne bowiem wydawnictwa, naturalnie wyłącznie tzw. opozycyjne, „święcili“ już swoje jubileusze konfiskat nawet setnych, tak, że każde pismo, niemiłe przez dzisiejszych władców widziane, liczyć się musi z możliwością osiągnięcia z biegiem czasu najbardziej nawet zawrotnego rekordu konfiskat. Z reguły natomiast nie ulegają zajęciu pisma tzw. „sanacyjne“, jak i rozmaite „blaty“ niemieckie i żydowskie. Zato tem częściej i z coraz większą rozkoszą używa sobie ołówek cenzorski na prasie niezależnej, zwłaszcza narodowej, jako podobno najniebezpieczniejszej dla sanacji. Ale, Bogu dzie-

ki, nie wszystkie cenzory, sanatory itd. żyją wiecznie, a żyje nieśmiertelnie jeden tylko wielki w Polsce cenzor — Naród — który prędzej czy później sanację skonfiskuje.

Piątkowy 48 numer „Gazety Wąbrzeskiej“ zajęty został przez tut. policję na polecenie Starostwa Grodzkiego w Toruniu według oświadczenia policji za artykuł redakcyjny pt. „My“ i „Wy“, który widocznie kogoś o boleści przyprawił, najzupełniej niesłusznie zresztą i niezamierzenie, bo przecież skonfiskowany artykuł był wyrazem bólu, goryczy i żalu, jakie oddawna już nurtują w sercach społeczeństwa.

Dotychczas nie jesteśmy w posiadaniu sądowego orzeczenia, zatwierdzającego konfiskatę, wobec czego, nie wiedząc, jakie to są owe „bolesne“ ustępy skonfiskowanego artykułu, powtórzyć go dziś nie możemy z opuszczeniem naturalnie „bo-

lesnych“ zdań i zwrotów. Powtórzymy go natomiast w numerze następnym, o ile cały skonfiskowany nie został. W dzisiejszym wydaniu zamieszczone są powtórnie tylko pozostałe ważniejsze artykuły.

Wszystkich Szanownych Czytelników i Prenumeratorów pisma naszego, którzy ostatniego numeru z powodu konfiskaty nie otrzymali, prosimy o wybaczenie i wyrozumiałość, gdyż nie naszą jest winą, że słowo prawdy, które głosimy i nieustraszenie głosić będziemy i nadal, do nich dotrzeć nie może. Ale o jednym możemy zwoleńników naszych zapewnić: że my z linii dążeń naszych i naszej pracy narodowej mimo setek konfiskat nawet przy poparciu szerokich rzesz narodowców nie zbozczyliśmy nigdy, wpatrzeni bezustannie i wyrwale w święty nasz i ojców naszych cel: w Wielką Polskę!

Protesty pracowników samorządowych przeciwko zapowiedzianej obniżce uposażeń o 15 procent.

W niedzielę 26 bm. odbyły się w Warszawie obrady zarządu głównego Związku Pracowników Samorządowych Rzplitej Polskiej. Tematem narad była sprawa obniżki plac pracowników państwowych i samorządowych o 15 procent.

Powzięto jednogłośnie następującą uchwałę:

— „Zarząd główny Związku Zawodowego Pracowników Samorządowych na Rzeczpospolitą Polską na zgromadzeniu w dniu 26 kwietnia b. r., odbytem przy udziale 60-ciu członków zarządu i delegatów ze wszystkich miast polskich, na czele z Warszawą, Lwowem, Krakowem, Poznaniem, Wilnem, Toruniem, Lublinem, Sosnowcem i innymi po wszechstronnem zapoznaniu się z kwestją zamierzonej obniżki uposażeń pracowników miejskich, a w szczególności biorąc pod uwagę:

a) brak podstaw prawnych i życiowych do obniżenia o 15 procent uposażeń pracowników miejskich oraz

b) ostatnią, nową falę drożyzny —

zakłada kategoryczny protest przeciwko zarządzeniom, krzywdzącym ogół pracowniczy i obciążającym obrót gospodarczo-społeczny.

Zarząd główny wzywa prezydium zarządu do podjęcia wspólnej akcji w porozumieniu z innymi organizacjami i o życie w tym celu wszelkich rozporządzalnych środków, nie wyłączając w ostateczności strajku“.

Aby osłabić niezadowolenie uczestników obrad rozpuszczono na zjeździe wiadomość że na skutek porozumienia prezydenta m. Warszawy z wiceministrem spraw wewnętrznych pensje d. 1 maja br. będą wypłacone pracownikom samorządowym w stolicy w wysokości poborów kwietniowych.

Ta dywersja sanacyjna nie wywarła jednak na uczestnikach zebrania wrażenia. Uchwalili oni taką rezolucję, jaką podaliśmy powyżej.

Otwarcie X Jubileuszowych Targów Poznańskich.

W niedzielę o godz. 9,30 rano w Poznaniu, w wielkiej sali Targów odbyło się uroczyste otwarcie X. jubileuszowych Targów Poznańskich. Na uroczystość przybył min. przem. i handlu w otoczeniu innych przedstawicieli władz. Poza tem w uroczystości otwarcia wzięli udział konsulowie państw obcych w Poznaniu, rektor i profesorowie uniwersytetu poznańskiego, prezesi i dyrektorzy Izby Przemysłowo-Handlowej z całej Polski, wycieczka węgierska oraz uczestnicy kongresu polsko-jugosłowiańskiego.

Uroczystość otwarcia zagał przemówieniem powitał prezydent miasta p. Cyryl Ratajski, który powitał gości. Bardzo

serdecznie powitał prezydent miasta przedstawicieli Jugosławii, którzy przybyli na kongres polsko-jugosłowiański. Mówca w dalszym ciągu przeszedł do omówienia przesilenia gospodarczego, pod którego znakiem żyje obecnie Polska. W dalszym ciągu podniósł znaczenie targów, jako giełdy towarowej, stanowiącej żywe odbicie oblicza gospodarczego kraju. Mówca zaznaczył dalej, że zadanie targów staje się dla przyszłości wciąż bardziej twórcze.

Po przemówieniu prezydenta Ratajskiego, aktu otwarcia dokonał min. przem. i handlu, wygłaszając dłuższe przemówienie.

Groźne wiadomości z Wileńszczyzny.

Z Wilna donoszą, że powódź osiągnęła punkt kulminacyjny w niedzielę 26 kwietnia (patrz inne wiadomości o tej katastrofie w środku numeru dzisiejszego). Dnia tego o godz. 10 rano woda na rzece Wilji podniosła się o 8 mtr. 36 ctm. ponad poziom normalny.

O godz. 2-iej po poł. woda zaczęła opadać. Do godz. 12-iej w nocy (na poniedziałek) woda opadła o 20 ctm.

Według obliczeń wileńskiej Dyrekcji Dróg Wodnych najwyższa fala wo-

dy przyjdzie do Wilna dzisiaj, w ponie-działek, wieczorem.

Nadchodzą wiadomości, że Niemen stale wzbiera i nie wpuszcza już wody z Wilji. Są dwie możliwości: fala na Wilji wzrośnie wskutek przyboru Niemna, albo naskutek faktu, że nie przyjmuje on wody z Wilji. Tak czy inaczej wznosząca fala bardziej jeszcze zagrazi Wilni i ziemi wileńskiej.

Donoszą również z Dżwina, że Dżwina przybiera w dalszym ciągu.

Z policjantem - na plebanję. Czy panowie sanatorowie z zarządu głównego Zw. Powst. i Woj. w Grudziądzu dostali pomieszanja zmysłów?

Sanacyjny zarząd główny Zw. Powst. i Wojaków OK. VIII. w Grudziądzu mianował niejakiego p. Molina, listonosza w Wielu, komisarycznym prezesem Tow. Powst. i Wojaków w tej miejscowości, oświadczając w piśmie z d. 21 bm., wystosowanem do p. Molina za l. dz. 285-31, iż zarząd Tow. Powst. i Woj. w Wielu (na którego czele stoi ks. prob. Wrycza) uważa za rozwiązany.

P. Molinie kazano „niezwłocznie udać się w towarzystwie komendanta miejscowego posterunku policji do b. prezesa ks. Wryczy“ i odebrać od ks. proboszcza sztandar, akta i kasę Towarzystwa.

Równocześnie sanacyjny zarząd grudziądzki wysłał do starostwa takie pismo:

— „Zarząd Główny Związku Powstańców i Wojaków O. K. VIII. L. dz. 286/31 Grudziądz, 21 marca 1931.

Kopja Do Starostwa Powiatowego Chojnickiego w Chojnicach.

B. pilne. Załączając przy niniejszym kopję pisma naszego w sprawie mianowania

listonosza druha Molina w Wielu komisarycznym prezesem Towarzystwa Powstańców i Wojaków w Wielu, prosimy w celu uniknięcia ewentualnych zajęć o łaskawe najrychlejsze wydanie zarządzenia posterunkowi policji państwowej być pomocnym przy odebraniu sztandaru i agend b. zarządowi wymienionego Towarzystwa

Za Zarząd Główny Sekretarz Generalny“.

Jak się dowiadujemy, starostwo nie wydało dotychczas żadnego polecenia w tej mierze. „Komisaryczny prezes“ był na plebanji u ks. prob. Wryczy, ale odszedł z kwitkiem.

Komunikat Kl. Narod.

W sobotę, po zamknięciu obrad Sejmu, Klub Narodowy odbył posiedzenie i wydał komunikat, zawierający kategoryczny i ostry protest przeciwko przerwaniu przez większość rządową i marszałka Sejmu dyskusji nad wnioskiem Klubu o wyrażenie rządowi plk. Stawka wotum nieufności.

Baczność sportowcy!

Termin biegu o „puhar sokoła wąbrzeskiego” się zbliża!

Pamiętajcie, że zgłoszenia do biegu przyjmuje już dziś, a tylko do dnia 30 bm., naczelnik „Sokoła” druha A. Zalewski, Wąbrzeźno, ul. Poniałowskiego nr. 2.

Regulamin

III-ciego dorocznego biegu płaskiego o puchar „Sokoła” wąbrzeskiego.

Poniżej podajemy regulamin dorocznego biegu płaskiego na 2.000 metrów, jaki odbędzie się w Wąbrzeźnie w dniu 3. maja, o „puhar Sokoła wąbrzeskiego”:

1. Bieg odbywać się będzie co rok w dn. święta konstytucji 3-go maja bez względu na pogodę.

Długość trasy wynosi 4.000 mtr. Trasę biegu oraz miejsce startu ogłosi się przed rozpoczęciem biegu. Meta — środek Rynku wąbrzeskiego.

3. Udział w biegu brać może każdy obywatel zamieszkały na terenie powiatu wąbrzeskiego, nie poniżej lat 16, stowarzyszony lub nie, oraz członkowie wszystkich gniazd sokolich IV. okręgu jak wyżej, za wylegitymowaniem się z miejsca zamieszkania.

4. Zawodnicy zgłosić się muszą ustnie lub piśmiennie u naczelnika gniazda wąbrzeskiego druha A. Zalewskiego, ul. Poniałowskiego 2 do dnia 30. kwietnia br. za przedłożeniem dowodu z miejsca zamieszkania lub legitymacji towarzyskiej, o ile do jakiego towarzystwa należy.

5. Każdy zawodnik płaci 50 groszy w gotówce lub w znaczkach pocztowych jako wpisowe.

6. Porządek biegu:

a) Zbiórka zawodników o godz. 10-tej w hotelu „Dwór Wąbrzeski” druha Kaczyńskiego w Wąbrzeźnie;

b) Stwierdzenie i wylegitymowanie obecnych oraz rozdanie numerów;

c) Badanie lekarskie (bezpłatnie);

d) Wyjazd autobusem na miejsce startu;

e) Start;

f) Finał — stwierdzenie zwycięzców;

g) Ogłoszenie zdobywcy pucharu i następnym zawodnikom;

h) Wręczenie zwycięzcy „pucharu Sokoła” oraz nagród dalszym 10 zawodnikom;

i) Wspólna fotografia zwycięzcy w gronie wszystkich zawodników i organizatorów;

7. Na tydzień przed biegiem „puhar Sokoła” oraz żetony i nagrody wystawione będą na pokaz publiczny w oknie wystawowym firmy Fr. Balcerski Wąbrzeźno.

Trzęsienie ziemi w Los Angeles.

Wczoraj odczuto w Los Angeles dość silne trzęsienie ziemi, które wywołało popłoch. 28-piętrowy ratusz jest nieco uszkodzony.

W sprawie zamieniania Tow. Powst. i Woj. na organizację „Przyjaciół Strzelca”.

Interpelacja posłów Klubu Narodowego i N. P. R. w Sejmie.

Posłowie Klubu Narodowego i Narodowej Partii Robotniczej zgłosili w piątek do łaski marszałkowskiej interpelację do ministra spraw wojskowych i spraw wewnętrznych w sprawie zamieniania Towarzystw Powstańców i Wojaków na organizację „Przyjaciół Strzelca”.

Interpelacja ta została przez prezydium Sejmu przyjęta i ogłoszona. — Brzmi ona następująco:

— „Od r. 1920 po przyłączeniu Pomorza do Polski samorzutnie powstały na obszarze D. O. K. VIII Towarzystwa Powstańców i Wojaków, które podtrzymywały w społeczeństwie ducha patriotyzmu i gotowość wojskowej obrony tej ziemi. Towarzystwa te złożone z ludzi różnych przekonań i poglądów politycznych, przeważnie z b. wojskowych, były i są gotowe do współpracy z wojskiem w dziedzinie spraw, wynikających z obowiązku obrony Państwa. Panował w nich duch jedności żołnierskiej i obywatelskiej.

W ostatnich tygodniach z woli generała brygady Stefana Pasława-

skiego, dowódcy D. O. K. VIII, rozpoczęto przy użyciu hasel przeciwnie-mieckich nową robotę, która zmierza do przeobrażenia Towarzystw Powstańców i Wojaków na oddziały „Strzelca”. „Strzelec” — jak to już dzisiaj wszystkim wiadomo — jest organizacją wojskowo - polityczną, podczas wyborów dostarczał bojówek dla listy B. B. W. R. Nr. 1, bojówek, które w sposób bezprzykładny rozbiły wiece i zebrania innych ugrupowań politycznych.

Zamiar wpedzenia Towarzystw Powstańców i Wojaków pod komendę „Strzelca” wywołał już dzisiaj ogromne zaognienie polityczne, wywołując ogólne oburzenie wśród członków Towarzystw Powstańców i Wojaków, liczących około 40.000 członków, które to Towarzystwa chcą pozostać nadal organizacją wojskową, a nie wojskowo-partyjną. Jest rzeczą zrozumiałą, że władzom wojskowym należy przyznać prawo zabierania głosu i kierownictwa w sprawach wojskowych, lecz nie wolno dopuścić do tego, ażeby czynniki wojskowe pod osłoną pięknych i wznio-

łych hasel obywatelskich wnosily do zgodnych szeregów powstańczych i wojskowych rozdziewiki polityczne, które w swoich skutkach muszą doprowadzić do osłabienia odporności polskiej na Pomorzu wogóle, a w szczególności do dalszego pogłębienia się nieufnego stosunku do tych czynników wojskowych, które świadomie czy nieświadomie wprowadzają de zorganizację do towarzystw patriotycznych, obywatelskich i do służby państwowej całą duszą przywiązanych.

W tej robocie biorą także udział władze administracyjne.

Wobec tego niżej podpisani zapytują PP. Ministra Spraw Wojskowych i Ministra Spraw Wewnętrznych:

1) Czy powyższe fakty są im znane?
2) Co zamierzają uczynić, aby temu szkodliwemu poczynaniu położyć kres?

Warszawa, dnia 24 kwietnia 1931 r.
INTERPELANCI. —

Nowa taryfa celna.

Ministerstwo przemysłu i handlu przesłało Izbowi Przemysłowemu — Handlowemu do zaopiniowania projekt 1-ej części nowej taryfy celnej, zawierającej projekt nomenklatury i stawek celnych dla 10 działów nowej taryfy celnej, obejmującej produkcję rolną, przemysł mineralny, spożywczy, chemiczny, garbarski, kauczukowy, papierniczy, ceramiczny i szklany.

Izba Warszawska oraz inne Izby rozesłały ankiety do związków branżowych. Sprawą projektu nowej taryfy celnej zajęł się zjazd Związku Izb Przemysłowo-Handlowych, który odbył się dnia 25-go b. m. w Poznaniu.

Nowa stacja nadawcza w Paryżu.

W Limbours, odległym o ok. 30 km. od Paryża, ma być wybudowana nowa stacja nadawcza zamiast dotychczasowej „Poste Parisien”. Długość fali ma być w granicach pomiędzy 250 a 260 m. Stacja ta otrzymać ma moc minimum 60 KW, tak że będzie mogła być słyszana w całej Europie Zachodniej, jak również w Afryce Północnej. Stopień modulacji wynosić będzie 100%. Dla ustabilizowania długości fal mają być przewidziane specjalne środki. Konstrukcja nadajnika daje gwarancję wysokiego poziomu pracy tej stacji. Antena będzie rozpięta na dwóch wieżach o 120 mtr. wysokości każda.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny: Antoni Czerwiński, Wąbrzeźno, Górna 3. Za ogłoszenia Redakcja nie odpowiada. Druk: Drukarnia Toruńska S. A. w Toruniu.

Przetarg przymusowy.

W dniach niżej określonych sprzedawać będzie egzekutor powiatowy przy Powiatowej Kasie Chorych w Wąbrzeźnie, na pokrycie zaległych składek ubezpieczeniowych w niżej wymienionych miejscowościach:

1. Na rynku w Wąbrzeźnie	Dnia 28. 4. br. o godz. 9-ej przed poł.	2 wózki do lodów wyrabiania
2. Na rynku w Wąbrzeźnie	Dnia 28. 4. br. o godz. 9,30 przed poł.	3 wózki do lodów wyrabiania
3. Na rynku w Wąbrzeźnie	Dnia 28. 4. br. o godz. 10-ej przed poł.	3 wirówki.
4. Na rynku w Wąbrzeźnie	Dnia 28. 4. br. o godz. 10,30 przed poł.	wóz roboczy 4-cal.
5. Na rynku w Wąbrzeźnie	Dnia 28. 4. br. o godz. 11-ej przed poł.	1 zegar „Junghans”.
6. Na rynku w Kowalewie	Dnia 29. 4. br. o godz. 10,30 przed poł.	1 maszyna do pisania „Remington”.
7. Na rynku w Golubiu	Dnia 1. 5. b. r. o godz. 11-ej przed poł.	1 stół owalny.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

KINO SŁOŃCE

właściciel Fr. Szymański.
2 osoby na 1 bilet.

Dziś w poniedziałek, dnia 28 bm. o godz. 8.30 podwójny program.

Na ogólne życzenie Szanownej Publiczności po raz ostatni

„Pat i Patachon wśród ludożerców”

„UPADŁY ANIOŁ”

(po raz ostatni) tygodnik i nadprogram.

We wtorek, dnia 29 b. m. o godz. 8.30 premiera filmu morskiego pt.

„Dziewczę z Singapore”

Zapowiadamy

„SZLAKIEM HANBY”

w rolach gł. M. Malicka, Zofja Batycka (miss Polonia) i B. Samborski

Wkrótce:

„Ostatni Pocałunek” i

„Zagłada od Wschodu”.

Niżej podajemy 2 kwity do zamówienia „Gazety Wąbrzeskiej”. Ktoby już odnowił prenumeratę niechajże kwit wytnie i da go sąsiadowi, który wypełnione zamówienie niech odda na pocztę lub listowemu, który się zgłosi po odbiór pieniędzy.

Do Urzędu Pocztowego w

Zamówienie. Niniejszem zamawiam wychodzącą w Wąbrzeźnie 3 razy tygodniowo „Gazetę Wąbrzeską” na maj i czerwiec 1931 r. za zł 3,39 włącznie opłat poczt. Gazetę odbierać będę z poczty — proszę dostarczyć pod poniższym adresem*) Należność za prenumeratę proszę ściągnąć przez listowego.

Imię i nazwisko _____

Miejsc.: _____ ul. i nr. _____

Kwit pocztowy na zł _____, tytułem przedpłaty „Gazety Wąbrzeskiej” za maj, czerwiec 1931 r. odebrałem, co niniejszem potwierdzam.

_____ dnia _____ 1930 r.

(N estosowne wykreślić.)

podpis: _____

Do Urzędu Pocztowego w

Zamówienie. Niniejszem zamawiam wychodzącą w Wąbrzeźnie 3 razy tygodniowo „Gazetę Wąbrzeską” na maj 1931 r. za zł 1,70 włącznie opłat poczt. Gazetę odbierać będę z poczty proszę dostarczyć pod poniższym adresem*) Należność za prenumeratę proszę ściągnąć przez listowego.

Imię i nazwisko _____

Miejsc.: _____ ul. i nr. _____

Kwit pocztowy na zł _____, tytułem przedpłaty „Gazety Wąbrzeskiej” za maj 1931r. odebrałem, co niniejszem potwierdzam

_____ dnia _____ 1930 r.

(Niestosowne wykreślić.)

podpis: _____